

3. Про державну службу: Закон України від 19.12.2017 р. №889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
4. Бортник Н.П., Вілінська Л.В. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Юридичні науки. 2016. № 4. С. 1-6. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal>
5. Надежденко О.А., Оробченко Д.В., Надежденко В.С. Сутність адміністративної відповідальності державних службовців. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. № 11. С. 1-6. URL: http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/11_2019/35.pdf
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. (із змінами від 06.06.2019 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
7. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10. 2014р. № 1700-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
8. Киселичник В., Стефанчук М. Новели у законодавстві України про адміністративну відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2015. № 1. С. 93-100. URL: <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/ua/pdf/5-2015/kiselichnyk.pdf>

Зайченко С.
*студентка магістратури
юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент
кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної
діяльності ЗУНУ
Зайцева-Калаур І. В.*

ДОГОВІР ПРО НЕРОЗГОЛОШЕННЯ (NDA): ІСТОТНІ УМОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ

Під час здійснення господарської діяльності суб'єкти господарювання зустрічаються з необхідністю забезпечення збереження таємниці конфіденційної інформації. Найбільшу цінність для суб'єктів господарювання становить інформація, яку вони використовують для розвитку компанії і захищають її від несанкціонованого доступу конкурентів. Саме тому проблема забезпечення захисту інформації суб'єкта підприємництва є актуальною на даний час. Одним з способів нерозповсюдження інформації, який нині застосовується та набуває все більшої популярності є договір про нерозголошення (договір про конфіденційність, NDA). Абревіатура NDA розшифровується як Non-disclosure agreement, у перекладі з англійської означає «Угода про

нерозголошення». Стаття присвячена визначенню поняття та особливостей договору про нерозголошення (NDA) у системі правових відносин, характеристиці його істотних умов.

Питання захисту інформації суб'єкта господарювання у своїх працях досліджували науковці, зокрема: Е. Тоффлер, А. Кодинець, А. Турена, К. Коята, І. Лазарев, В. Лопатин, Б. Вербенко, Е. Брадман, Т. Полякова, В. Бритко, В. Цимбалюк, О. Орехов, М. Швець, Р. Колюжний, О. Селезньов, О. Шакірова, О. Кохановська та інші.

Незважаючи на те, що на практиці досить часто зміст будь-якого договору передбачає положення про конфіденційність, на сьогодні договір про нерозголошення інформації (договір про конфіденційність) законодавчо не закріплений у положеннях ЦК України [1, с.75].

За загальним правилом зміст договору про нерозголошення (NDA) передбачає, що одна сторона, яка приймає, бере на себе зобов'язання не розголошувати третім особам інформацію, визначену як конфіденційна іншою стороною, що розкриває. Відповідно метою укладення угод про нерозголошення, на нашу думку, є насамперед захист комерційної таємниці на підприємстві, тобто інформації яка стосується технологій виробництва, управління компанією, наукових доробків тощо.

Можна дійти хибного висновку, вважаючи, що пропозиція укласти договір належить лише компанії яка наймає на роботу працівника, оскільки ініціювати укладення такої угоди може і фізична особа (наприклад, автор чи розробник програми, технології, бази даних тощо) з метою захисту своїх прав на власний продукт під час спільної діяльності з іншим суб'єктом господарювання.

Стандартно угода повинна містити перелік інформації, яку сторони вважають конфіденційною (від комерційної таємниці і до персональних даних), відомості, якими сторони готові ділитися, визначивши коло осіб, яким ця інформація може бути доступна, а також відповідальність за розголошення конфіденційної інформації.

Важливою умовою договору про нерозголошення є визначення виду та розміру відповідальності за розголошення, ним може бути штраф, відшкодування вартості втраченої інформації, упущена вигода тощо. На практиці під час застосування штрафних санкцій за розголошення інформації, у компанії можуть виникнути труднощі у доведенні розміру упущеної вигоди та встановленні вартості втраченої інформації. Вважаємо, щоб запобігти цьому, розмір штрафу за розголошення інформації, при укладенні договору, слід визначати у фіксованій сумі.

Для накладення на особу такого штрафу найважливішим є саме факт доведення особою розголошення конфіденційної інформації [2].

З метою забезпечення захисту інтересів компанії, у договорі необхідно визначити коло інформації, яка є конфіденційною. Цитування ст. 21 ЗУ «Про інформацію» або розмита форма можуть стати вразливим місцем для замовника. Тому необхідно чітко визначити, що

буде в конкретному випадку взаємин відноситися до конфіденційного. Крім усього іншого, варто ввести розмежування між конфіденційною і комерційною інформацією [3].

Погоджуємось з даним трактуванням, перелік інформації яка є конфіденційною (програмні коди, бази даних, технології, дизайн, бізнес-ідеї, зміст домовленостей, клієнти, партнери тощо) має бути повним, конкретним і однозначним. Істотними умовами договору також є визначення неправомірного способу передачі конфіденційної інформації (письмово, усно, шляхом надсилання повідомлень на електронну адресу тощо), також слід передбачити допустимі випадки розголошення конфіденційної інформації. У договорі слід визначити строк дії NDA з уставленням обов'язку зберігання конфіденційної інформації як під час дії основної угоди, так і певний строк після її закінчення, або без встановлення такого зобов'язання.

Досліджуючи питання застосування договорів про нерозголошення слід звернути увагу на судову практику. Для прикладу, у справі № 569/20450/18, яка розглядалась Рівненським міським судом Рівненської області, встановлено, що між сторонами було укладено договір про нерозголошення конфіденційної інформації та комерційної таємниці під час роботи на комбінаті. Товариство звернулось з позовом до суду про визнання порушення комерційної таємниці, вилучення з цивільного обороту продукції, відшкодування збитків, оскільки після звільнення працівник почав виготовляти кондитерські декорації, що повністю повторюють рецептуру та концепцію рецептур комбінату. Судом у позові відмовлено з тих підстав, що процеси, що безпосередньо стосуються виготовлення самої продукції, кондитерських декорацій, знаходяться у відкритому доступі у мережі Інтернет, а відтак з врахуванням такого багато форматного об'єму інформації є більш як достатніми для виготовлення будь-яких кондитерських декорацій, а тому не є комерційною таємницею [4].

Рішенням Господарського суду Львівської області у справі №914/2231/18 суд задовольнив позовні вимоги компанії та стягнув з відповідача штраф, який було передбачено умовами договору, за розголошення конфіденційних даних які стали відомі сторонам в період дії договірних відносин третім особам шляхом надсилання такої інформації через корпоративну пошту. Проте вказане рішення було скасоване судом апеляційної інстанції з ухваленням нового рішення про відмову у задоволенні позовних вимог. Суд апеляційної інстанції зазначив, що паперові копії електронних листів не можуть бути доказами на підтвердження факту розголошення особою конфіденційної інформації, оскільки вони не містять інформації про наявність в них електронного цифрового підпису, у зв'язку з чим неможливо ідентифікувати їх автора [5].

Отже, як можемо побачити, практика в таких спорах є абсолютно різною та залежить від конкретного випадку, основним моментом у таких

спорах є надання належних, достатніх та допустимих доказів на підтвердження факту розголошення конфіденційної інформації.

Підсумовуючи наведене, можна дійти висновку, що використання суб'єктами господарювання договору про нерозголошення дозволить зберегти конфіденційну інформацію отриману під час здійснення спільної діяльності, а в разі порушення договору одна із сторін може звернутись з захистом своїх інтересів до суду та вимагати відшкодування. Варто зазначити, що для українського середовища даний вид договорів не є новим та активно застосовується в господарській діяльності.

Список використаних джерел

1. Кодинець А. О. Засади цивільно-правового регулювання інформаційних зобов'язань: проблеми теорії та практики. Право України. 2018. № 1. С. 72-80. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prukr_2018_1_8 (дата звернення: 14.02.2021).
2. Стародуб І. Угода про конфіденційність: хто підписує? Юридична газета 2020, №22 (728). URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/ugoda-pro-konfidenciynist-hto-pidpisue.html> (дата звернення: 14.02.2021).
3. Як правильно скласти NDA з виконавцем (Ukrainian). SAFIR Law&Finance. 2019. URL: <https://safir.ua/eng/yak-pravilno-sklasti-nda-z-vikonavczem-en.html> (дата звернення: 14.02.2021).
4. Рішення Рівненського міського суду Рівненської області від 17.12.2019 по справі №569/20450/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86414813> дата звернення: 14.02.2021).
5. Постанова Західного апеляційного господарського суду від 07.10.2019 р. по справі №914/2231/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84977283> (дата звернення: 14.02.2021).

Івах М.

*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент
кафедри цивільного права і процесу ЗУНУ
Бутрин-Бока Н. С.*

ХЕЙТЕРСТВО: ПРОБЛЕМНІ ПРАВОВІ ПИТАННЯ

Станом на сьогоднішній день, все більшої актуальності набирає поняття «хейт спіч». Ми чуємо його практично всюди, проте що воно означає достеменно і, власне, які межі свободи слова в Україні та світі є проблемою масштабнішою. Згідно звіту ОБСЄ за 2018 рік, міжнародний закон захищає свободу вираження поглядів. Європейський суд з питань прав людини визначає мову ворожнечі як «усі форми вираження, усні чи письмові, які поширюють, підбурюють, сприяють чи виправдовують